

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. október 19.

NÉMET NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. A dolgozatok javításakor a Javítási-értékelési útmutatótól eltérni nem lehet.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.
4. Minden egyértelmű jelölést el kell fogadni (például aláhúzás helyett karikázást).
5. Ha a tanuló javítja a megoldását és a javítás egyértelmű, akkor elfogadható a jó megoldás.
6. A feladatok értékelésére a szürke mező szolgál. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyeset pedig egyessel!

Példa:

11.	0	← helytelen
12.	1	← helyes

7. Az írásbeli vizsgán összesen 120 pont szerezhető. Az egyes vizsgarészek arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarészekben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész	Vizsgapont
Olvasott szöveg értéke	30
Nyelvhelyesség	30
Hallott szöveg értéke	30
Íráskészség	30
Összesen:	120

Az egyes vizsgarészekben a kérdések száma nem egyezik meg a vizsgapontok számával, ezért átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja a Javítási-értékelési útmutatóban található átszámítási táblázatokat! Az *Íráskészség* vizsgarészben nincs szükség átszámítási táblázatra, de az első feladat pontszámát felezni kell.

A füzetek végén található összesítő táblázatba be kell írnia a tanuló összes megszerzett pontszámát, valamint az átszámítási táblázat segítségével meghatározott vizsgapontokat is (átszámított vizsgapont).

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

1.

- 0. R
- 1. F
- 2. F
- 3. R
- 4. F
- 5. F

2.

0.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
C	F	H	G	E	B	A

Kimarad: D

3.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. **Ezeket kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel.** A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető. A javító tanár a válaszokban előforduló nyelvi hibákat jelölheti, de ez nem kötelező.

0. *um in die Gänge zu kommen*

12.-13. konzentrieren sich besser / merken sich mehr / prägen sich Details besser ein

14. mehr Koffein bringt auch nicht mehr / ist nicht wirkungsvoller

15. sie enthalten weniger Koffein / man muss davon mehr trinken / sie entfalten ihre Wirkung langsamer / das Koffein im Tee ist an Gerbstoffe gebunden

16. innerhalb einer halben bis dreiviertel Stunde

17. Herzrasen / Übelkeit / Vergiftungserscheinungen

18. die Verdauung und die Durchblutung (két elem kell az item teljesítéséhez, a sorrend mindegy)

4.

A cél az eredeti szöveg rekonstruálása, mégsem a mondatoknak a szövegben elfoglalt helyét, hanem a mondatok közötti kapcsolatok megtalálását pontozzuk. Jó megoldásként tehát csak az fogadható el, ha a vizsgázó a mondatot az előtte álló vagy az őt követő mondathoz helyesen rendelte hozzá, függetlenül attól, hogy melyik helyre írta be a betűt. Ha a vizsgázó az utolsó betűt a helyére írja, akkor azért mindenképpen jár pont. Ennek megfelelően a következő kapcsolódásokért lehet pontot adni:

C-B	1 pont
B-A	1 pont
A-E	1 pont
E-D	1 pont
D-F	1 pont
F-G	1 pont
G-H vagy	1 pont
H a végén	1 pont

Teljesen helyes megoldás:

0.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
C	B	A	E	D	F	G	H

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 25 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
25	30
24	29
23	28
22	26
21	25
20	24
19	23
18	22
17	20
16	19
15	18
14	17
13	16

Feladatpont	Vizsgapont
12	14
11	13
10	12
9	11
8	10
7	8
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1
0	0

Források

1. www.lizzynet.de/wws/deko-stoert-aufmerksamkeit.php?sid=46682601021773529441752195232640
2. www.oberpfalznetz.de/magazin/200901011406209902976_xml-581-Tdpajunior-Seins,1,0.html
3. www.swr.de/swr1/bw/ratgeber/koffein-hilft-beim-denken/-/id=446380/did=12709060/nid=446380/965zbb/index.html
4. www.mittelbayerische.de/nachrichten/junge-leser/jun-taeglich/artikel/bitte_einmal_zum_mond_und_wied/1092176/bitte_einmal_zum_mond_und_wied.html

NYELVHELYESSÉG

A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.

Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

1. 0. C) die 1. A) werden 2. A) gesagt 3. B) blühende 4. D) um 5. B) was 6. B) damit	2. 0. einem 7. einem 8. Ein (csak nagybetűvel) 9. die 10. den 11. einer 12. Eine (csak nagybetűvel) 13. der	3. 0. Physiker 14. entdeckte 15. Aufnahme 16. deutlich 17. übersiedelt / übergesiedelt 18. Studium 19. Anschließend (csak nagybetűvel) 20. gewählt
4. 0. zwischen 21. im 22. mit 23. vor 24. zu 25. für 26. unter Fölösleges: über		

5.

A megoldásba csak 4 ✓-t lehet beírni. Amennyiben a vizsgázó ennél többet jelöl be, minden fölösleges ✓-ért le kell vonni egy pontot. Tehát a következők szerint járjon el:

- Számolja meg, hogy hány ✓ szerepel a vizsgázó megoldásában. Ha 4-nél többet írt be, akkor a „-1” négyzetbe írja be a különbözetet.
- Ellenőrizze, hogy az ítemek megoldása helyes-e.
- A feladat pontszámát úgy kell kiszámolni, hogy a jó ítemek számából levonja a „-1” négyzetben szereplő számot. Figyelem! A feladatra adott végső pontszám nem lehet negatív szám, ilyen eredmény esetén a feladatra nulla pontot kell adni.

(01) sich (02) ✓ 27. jede 28. ✓ 29. haben 30. ✓ 31. für	32. es 33. ✓ 34. sein 35. zu 36. ✓ 37. für

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 37 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
37	30
36	29
35	28
34	28
33	27
32	26
31	25
30	24
29	24
28	23
27	22
26	21
25	20
24	19
23	19
22	18
21	17
20	16
19	15

Feladatpont	Vizsgapont
18	15
17	14
16	13
15	12
14	11
13	11
12	10
11	9
10	8
9	7
8	6
7	6
6	5
5	4
4	3
3	2
2	2
1	1
0	0

Források

1. NZjunior 44/2014, S. 5
2. www.sowieso.de/portal/boah-ey/gefaehrlicher-vanillezucker
3. NZjunior 44/2014, S. 7
4. www.wiesbadener-kurier.de/ratgeber/gesundheit/meldungen/12474577.htm
5. www.yaez.de/Style/572-Singen-macht-Kinder-klueger-und-sozialer.html

---

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

1.

- 0. R
- 1. R
- 2. F
- 3. F
- 4. R
- 5. R
- 6. R
- 7. F
- 8. R
- 9. F
- 10. R

2.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. **Ezekon kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel.** A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető. A javító tanár a válaszokban előforduló nyelvi hibákat jelölheti, de ez nem kötelező.

0. Fernsprecher

11. vor 150 Jahren / 1861

12. aufzuschreiben

13. nicht zu erraten / komisch

14. nicht direkt / nicht sofort

15. gestorben ist / starb

16. Ohr **und** Mund (elfogadható a Hören (und) Sprechen is) – Két elem kell az item teljesítéséhez, a sorrend mindegy.

3.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. **Ezekon kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel.** A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető. A javító tanár a válaszokban előforduló nyelvi hibákat jelölheti, de ez nem kötelező.

0. *mit seinem Lego-Roboter*

17. der Roboter hat (auf dem Rückflug) einige Teile verloren / der nächste Wettbewerb steht (in anderthalb Wochen) an

18. vier

19. sie können alles schnell transportieren / keine Aufbauten werden / nichts wird beim Transport kaputt gehen

20. er ist ein (rechteckiger) Kasten / rechteckig / (eine) Kastenform

21. mit Rädern

22. - 23. er ist das Gehirn des Roboters VAGY er denkt damit / er steuert seine Werkzeuge damit / er steuert damit alles (a sorrend mindegy)

24. Lösungen für ältere Menschen

---

25. wenn die Hand (der älteren Menschen) zittert

26. den ersten Platz

SZÖVEGEK

A transzkripció megegyezik az elhangzó autentikus szöveggel, megtartva az élő beszéd minden jellemzőjét.

Nachrichten

1 (Elektroauto)

Zwei Franzosen sind mit einem Elektroauto einmal um die Welt gefahren und jetzt, nach acht Monaten wieder in Straßburg, in Frankreich, angekommen. Mit der 25.000 Kilometer langen Tour hätten sie bewiesen, dass Elektroautos so gut funktionieren wie andere Autos, die Sprit verbrauchen, und dass man sie im täglichen Leben genauso gut nutzen kann, sagte einer der beiden.

Elektroautos haben einen Akku, der regelmäßig aufgeladen werden muss. Bei dem Auto, mit dem die beiden Franzosen unterwegs waren, funktioniert das sogar an einer ganz normalen Steckdose. Das ist sehr praktisch, denn bisher brauchten Elektroautos oft eine spezielle Ladestation, die es nicht überall gibt.

Die beiden Franzosen waren im Februar gestartet. Den Atlantik und den Pazifik haben sie mit dem Schiff überquert, aber ansonsten fuhren sie durch 17 Länder nur mit ihrem kleinen Elektroauto, nicht ein einziges Mal ist ihnen dabei der Strom ausgegangen.

2 (Starkoch)

Dass an Schulen mehr gutes und gesundes Essen gekocht wird, will der Sternekoch Johann Lafers erreichen. Sternekoch bedeutet, dass er zu den besten seines Berufes gehört. Viele Leute kennen ihn aus Kochsendungen im Fernsehen und aus dem Radio.

Jetzt hat er an einem Gymnasium in Bad Kreuznach in Rheinland-Pfalz eine Schulmensa eröffnet. Schon am ersten Tag fiel den Schülern der besondere Speiseplan auf. Sie konnten wählen zwischen Frühlingsröllchen in Chili-Sauce oder gefüllter Frikadelle mit Kartoffelpüree.

Lafers möchte, dass fast alle Zutaten aus der Region kommen und beispielsweise keine Kartoffeln dabei sind, die von einem Acker stammen, der mehr als 500 Kilometer weit entfernt liegt. Damit die Kinder wissen, was sie essen, werden die Zutaten in einer Vitrine ausgestellt. Lafers kocht für die 600 Schüler aber nicht alleine, er hat ein Team von bis zu 30 Köchinnen und Köchen, die ihm dabei helfen.

3 (Atomkraftwerke)

Was passiert mit einem Atomkraftwerk, wenn es ein Erdbeben gibt? Oder wenn Hochwasser in die Gebäude läuft und gleichzeitig der Strom ausfällt? Genau das ist vor anderthalb Jahren in Japan passiert und hat dazu geführt, dass dort mehrere Atomkraftwerke explodiert sind. Und viele Gegenden sind jetzt so verstrahlt, dass dort niemand mehr leben kann. Könnte so etwas im schlimmsten Fall auch in Europa passieren? Und wie kann man das verhindern? Das wollten die Regierungen wissen und haben deshalb alle 143 europäischen Atomanlagen untersucht. Die Ergebnisse sollen erst Mitte Oktober bekannt gegeben werden.

Aber schon jetzt ist bekannt geworden, dass der Test insgesamt nicht besonders gut ausgefallen ist – und viele Betreiber von Atomanlagen quasi zum Nachsitzen müssen: Ihnen wird dann von Beamten in den Aufsichtsbehörden gesagt, wie sie die Sicherheit verbessern

---

---

sollen: zum Beispiel mit dickeren Wänden, zusätzlichen Dieselmotoren für die Stromversorgung oder durch den Einbau von neuen Warnsystemen für Erdbeben. All das könnte zusammen richtig teuer werden, schätzen die Fachleute: angeblich bis zu 25 Milliarden Euro. Dann könnte es durchaus passieren, dass sich der Betrieb einzelner Atomkraftwerke nicht mehr lohnt und sie deshalb abgeschaltet werden.

Wie alt ist das Telefon?

„Das Pferd frisst keinen Gurkensalat.“ Mit diesem Satz fing alles an.

Am 26. Oktober 1861 stellte der junge Forscher Johann Philipp Reis seinen „Fernsprecher“ vor. 150 Jahre später sagen wir längst „Telefon“ dazu.

Was nun ein Pferd und Gurkensalat damit zu tun haben, erklärt euch Frauke Reiher:

„Hier spricht Johann Philipp Reis. Das Pferd frisst keinen Gurkensalat. Ich wiederhole: Das Pferd frisst keinen Gurkensalat.“ So ungefähr hat sich das angehört, als Johann Philipp Reis das erste Telefon vor 150 Jahren getestet hat.

Am anderen Ende der Leitung saß jemand, der die Sätze zum ersten Mal hörte. Er sollte sie aufschreiben, um zu beweisen, dass die erste Telefonleitung funktionierte.

Das Problem: Das erste Telefon rauschte noch sehr stark. Daher hat sich Johann Philipp Reis so komische Sätze ausgedacht: Wenn man zum Beispiel nur den Anfang eines Satzes verstanden hat, sollte der Rest nicht zu erraten sein. Tatsächlich hat das erst mal noch nicht so gut funktioniert.

Am Anfang konnte man am Telefon außerdem nicht direkt miteinander sprechen, das heißt, der Zuhörer konnte nicht sofort antworten. Aber im Laufe der Zeit wurde das Telefon Schritt für Schritt immer weiter verbessert.

Johann Philipp Reis hat den Durchbruch des Telefons nicht mehr erlebt. Er starb mit nur 40 Jahren an einer Lungenkrankheit. Es war der Schotte Alexander Graham Bell, der in den 1870er Jahren ein verbessertes Telefon auf den Markt brachte. Das musste man abwechselnd an Ohr und Mund halten, um zu hören und zu sprechen. Von da an breitete sich das Telefon im Laufe der Jahrzehnte fast in die ganze Welt aus.

Lego-Roboter aus Paderborn

Die vier Mädchen und vier Jungs des Paderborner Teams „Epunkt e.“ stehen dicht nebeneinander über ihren Lego-Roboter gebeugt. Erst vor wenigen Tagen sind sie vom „World-Festival“ der „First Lego-League“ aus den USA zurückgekehrt, einem Wettbewerb, bei dem sie mit ihrem Lego-Roboter gegen die besten Teams aus der ganzen Welt angetreten sind. Auf dem Rückflug hat ihr Roboter das eine oder andere Teil verloren, jetzt müssen sie ihn schnellstens wieder fit machen. Denn nur anderthalb Wochen nach dem World-Festival steht der nächste Wettbewerb an. Eine offene Europameisterschaft, an der neben Teams aus Europa auch Teams aus anderen Ländern der Welt teilnehmen können. Von den 54 Mannschaften kommen nur vier aus Deutschland und nur eine einzige aus Nordrhein-Westfalen.

Aber damit nicht genug. Für das Team „Epunkt e.“ ist der Wettbewerb ein wahres Heimspiel wie Verena erklärt:

„Das tolle ist, dass der dieses Mal in Paderborn stattfindet, in einem sehr großen Computermuseum, und das ist klasse, da das hier direkt nebenan ist, und wir alles schnell transportieren können und diesmal wahrscheinlich keine Aufbauten kaputt gehen werden.“

Wie ein typischer Roboter sieht das elektronisch gesteuerte Gerät allerdings nicht aus. Der Roboter des Teams hat weder Augen noch Beine, sondern ist eher ein rechteckiger Kasten. Er ist ungefähr so lang, wie zwei Hände nebeneinander und hat Räder, mit denen er sich fortbewegt. Die Schüler aus Paderborn haben ihren Roboter selbst designt und gebaut, und dabei kamen allerhand Teile zum Einsatz.

„Also wir haben Lochstangen, Zahnstangen, Zahnräder, Puffer, Konnektoren, alle möglichen Arten von kleinen Knüppeln, Kabel sind natürlich auch dabei.“

Das Herzstück des Roboters ist aber ein kleiner Computer mit vier Tasten und einem Display.

„Man kann sagen, das ist das Gehirn vom Roboter, also damit denkt er praktisch und steuert seine Werkzeuge und alles.“

Mit „Werkzeuge“ meint Judith verschiedene Lego-Aufbauten, die ähnlich wie Arme am Roboter angebracht sind. Mit diesen Armen muss er Aufgaben erfüllen. Denn jedes Jahr stehen die Wettbewerbe der First Lego-League unter einem bestimmten Motto. In dieser Saison geht es um Lösungen für ältere Menschen. Der Roboter muss z.B. ein Medizinfläschchen besorgen, den Herd ausschalten oder einen Hund ausführen. Und zwar alles ohne die helfenden Hände des Teams. Die Mädchen und Jungen mussten den Roboter vorher so programmieren, dass er all diese Aufgaben selbstständig lösen kann.

Zu den Wettbewerben gehören noch weitere Disziplinen, unter anderem eine Forschungsaufgabe. Bei der darf der Lego-Roboter Pause machen, während die Schüler einen Vortrag über ihre Erfindung halten. Das Paderborner Team hat in dieser Saison eine Software entwickelt, mit der ältere Menschen eine Computermaus bedienen können, auch wenn ihre Hände sehr stark zittern. Das Programm erkennt das Zittern und schwächt es ab.

Das Team „Epunkt e.“ besteht mittlerweile schon seit sechs Jahren. In der Zwischenzeit haben allerdings einige Schüler das Team verlassen, andere sind neu hinzugekommen. Dementsprechend ist auch die Nervosität bei den Teammitgliedern unterschiedlich groß, wie die zwölfjährige Judith und der vierzehnjährige Lukas beschreiben:

„Natürlich ist man immer ein bisschen aufgeregt, aber es legt sich nach einiger Zeit.“

Auf ein bisschen Aufregung bei der Preisverleihung und einen Platz ganz oben auf dem Treppchen hofft das Team „Epunkt e.“ natürlich auch bei der Meisterschaft vor der eigenen Haustüre. Bisher hat das schon mehrere Male geklappt. Allein in dieser Saison hat das Paderborner Team beim Regionalwettbewerb beim Semifinale Nordost und beim Zentraleuropa-Finale jeweils den ersten Platz belegt. Und selbst beim World-Festival in den USA hat es in einer Disziplin alle anderen hinter sich gelassen.

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 26 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
26	30
25	29
24	28
23	27
22	25
21	24
20	23
19	22
18	21
17	20
16	18
15	17
14	16

Feladatpont	Vizsgapont
13	15
12	14
11	13
10	12
9	10
8	9
7	8
6	7
5	6
4	5
3	3
2	2
1	1
0	0

Források

1. WDR Nachrichten
2. www.kiraka.de/spielen-und-hoeren/nachrichten/erklaer-mal/beitrag/b/wie-alt-ist-das-telefon/
3. www.kakadu.de/inhalt/7585

ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A javítás alapelvei

1. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
2. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.
3. A dolgozatban a hibákat mind a szövegben, mind a margón jelölni kell. A Javítási-értékelési útmutatóban megadott javítási jelrendszer használata kötelező.
4. Az ismétlődő nyelvhelyességi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.
5. **Figyelem!** A „nullázási szabály” a két feladatban különböző! Amennyiben az első feladatban a Formai jegyek és hangnem szempont kivételével bármelyik szempont alapján a dolgozat 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. A második feladatban bármelyik szempont alapján 0 pontos a dolgozat, akkor a többi értékelési szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. A két feladat értékelése egymástól független. Tehát ha a dolgozatot a fenti szabály miatt lenullázza az egyik feladatban, akkor a másik feladat értékelése nem lesz automatikusan 0 pont!
6. **Figyelem!** Az Íráskészség feladatok értékelésében változás történt.
  1. feladat:
Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 225 szót, a **Tartalom** szempontra adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.
A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:
A létrehozott szöveg nagyon rövid (60 szó alatt van).
  2. feladat:
Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 375 szót, a **Tartalom** szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.
A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:
A létrehozott szöveg nagyon rövid (100 szó alatt van).
7. A második feladatban a vizsgázónak választási lehetősége van, és a megoldása elé beírja, hogy melyik témát kívánja kidolgozni. Ha a vizsgázó a második feladatban mindkét vá-

lasztási lehetőséget kidolgozza, és a javító tanár számára nem derül ki egyértelműen, hogy melyik feladatot választotta, akkor az első témát kell kijavítani és értékelni.

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5
Formai jegyek és hangnem	2
Szövegalkotás	3
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	20
Vizsgapont	10

1. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3–2/3, az első feladatnak a pontszámát felezni kell, azaz 10 vizsgapont szerezhető. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfelé kell kerekíteni. Ebben a vizsgarészben tehát nincsen külön átszámítási táblázat.
2. Amennyiben a dolgozat a *Tartalom*, *Szövegalkotás*, *Szókincs*, *kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan*, *helyesírás* értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi szempont alapján is 0 pont. Figyelem! Ha a dolgozat a *Formai jegyek és hangnem* szempont alapján 0 pontos, akkor értékelni kell a többi értékelési szempont alapján.
3. **Figyelem!** A feladat értékelésében változás történt.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 225 szót, a **Tartalom** szempontra adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:
A létrehozott szöveg nagyon rövid (60 szó alatt van).

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs cél(oka)t.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek, és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. (A kifejtendő alpontok a szempont mellett zárójelben

is szerepelhetnek. A szempontok mellett zárójelben, z.B.-lel közölt, segítségnek szánt ötletek nem számítanak kötelezően kifejtendő alpontnak.) Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmazzak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedik).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben megfelelő lehet az adott szempont kifejtése akkor is, ha a vizsgázó csak egy mondatban fogalmazza meg a kérdést.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan*, *helyesírás* szempontoknál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség.

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel, mint szövegfajttával szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonynak és a közlési szándéknak.

E szempont értékelésénél csak a nyelvtani és helyesírási hibát sem tartalmazó variációk számítanak helyesnek. Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor a formai jegyek nem megfelelőek (0 pont).

Általános érvényű példák a formai jegyekre

Néhány példa a helyes megszólításra és elköszönésre:

Helyes megszólítás	Helyes elköszönés
Sehr geehrte Damen und Herren,/!	Mit freundlichen Grüßen
Sehr geehrter Herr ... ,/!	Mit freundlichem Gruß
Sehr geehrte Frau ... ,/!	Freundliche Grüße
Lieber/Liebe....,/!	Mit (den) besten Grüßen
Liebe Freunde,/!	Mit herzlichen Grüßen
Hallo,/!	Herzliche / Liebe / Viele Grüße
Hallo Peter / Leute / Freunde,/!	Herzlich(st)
	Tschüs / Ciao / Bis bald / Servus

Helyes dátum:

(Miskolc,)(den) 16.10.2003 – a levél jobb felső sarkában

Az aláírás akkor helyes, ha az elköszönés alatti sorban van.

Néhány példa a helyes aláírásra:

Péter Szabó / Szabó Péter

Péter / die Deutschgruppe / Klasse 10D

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különbféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A *Szövegalkotás* szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

Szókincs és kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „bringen” ige helyett a „holen” igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál lehet értékelni. Ha a vizsgázó egy előjárószót helytelen vonzattal használ (pl. „um+Dativ”), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontonál értékelni kell.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondatban, az alakban és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondat szerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. A további részletes útmutatást lásd a *Szókincs, kifejezőmód* szempontonál.

Javítási jelrendszer

Áttekinthetőbb a javítási jelrendszer, ha az egyes szempontokhoz tartozó jeleket egy-egy oszlopban egymás alá írjuk.

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt vagy nyelvi okból nem érthető tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = érintett, de nem megfelelően kifejtett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- Dátum = D
- Megszólítás = M
- Köszönés = K
- Aláírás = A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

- Ⓧ (bekarikázott betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √K (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem helyes az adott formai jegy.

Szövegalkotás

A *Tartalom* szempontonál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás hullámvonallal = lexikai hiba

~~~~~

aláhúzás hullámvonallal + i = ismétlődő lexikai hiba

~~~~~ i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó

H = helyesírási hiba

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó

nyíl = szórendi hiba

aláhúzás + i = ismétlődő hiba

~~~~~ i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)*Tartalom**Figyelem! Az értékelésben változás történt.*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó öt irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg.	A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és még legalább egy irányító szempontot tárgyalt részben. A kommunikációs célokat részben valósította meg.	A vizsgázó csak két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és nem tárgyalta a többi szempontot. Alapvető kommunikációs célját nem éri el. A létrehozott szöveg nagyon rövid (60 szó alatt).

Formai jegyek és hangnem

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszony-nak. Van helyes megszólítás, dátum, elköszönés és aláírás.	A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszony-nak. Van helyes megszólítás és aláírás. A dátum és az elköszönés hibás vagy hiányzik.	A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszony-nak. Hiányzik vagy nem helyes a megszólítás és/vagy az aláírás. vagy: A vizsgázó nem törekedett a levélforma betartására.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A formai tagolás megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmozásából áll.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat-szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat-szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat-szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, és/vagy a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat-szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5
Szövegalkotás	5
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	20
Vizsgapont	20

Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont pontszáma is 0 pont.

Figyelem! A feladat értékelésében változás történt.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 375 szót, a **Tartalom** szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:

A létrehozott szöveg nagyon rövid (100 szó alatt van).

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában. Egy irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelően részletesnek, ha a vizsgázó legalább két gondolatot fogalmaz meg hozzá. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Szövegalkotás

Az emelt szint első feladatánál található részletes útmutatás érvényes ennél a feladatnál is. Azonban a 4–3 és a 2–1 pontos sávoknál a formailag nem megfelelően tagolt szövegeket az alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezésmód

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Nyelvtan, helyesírás

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Javítási jelrendszer

Lásd az első feladatnál.

Értékelési skála (2. feladat)*Tartalom**Figyelem! Az értékelésben változás történt.*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó négy irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Minden irányító szempont-hoz két gondolatot fogalmazott meg. Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét.	A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki, azaz két gondolatot írt hozzájuk. A negyedik szempontot csak részben vagy egyáltalán nem tárgyalta. A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két-két gondolatot fogalmazott meg) vagy négy, illetve három irányító szempontot tárgyalt részben (egy gondolatot írt hozzájuk). A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két gondolatot fogalmazott meg hozzá), vagy csak két irányító szempontot tárgyalt részben (egy-egy gondolatot fogalmazott meg). A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét. A szöveg nagyon rövid (100 szó alatt).

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat-szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat-szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat-szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, és/vagy a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat-szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.